

Friss Újság

Felelős szerkesztő:
Dr. Gara Ernő

(független politikai napilap)

Telefon 304. Szerkesztőség
és kiadóhivatal Str. Mihai
Viteazul (Rákóczi-u.) 16. sz.

Az amerikai

bevándorlást állítólag meg fogják könnyíteni. Az a lázas érdeklődés, ahogy a tömegek ezt a hírt fogadják, jellemzi azt a sanyaru helyzetet, amelyben élünk és amelyből elkívánczunk új ígéretekből lehetőségek közzé. Talán sohasem lobogott még a tömegek vágya olyan magasan az Océánon túlra, mint mostanában, amikor idehaza jóval a létminimum alá süllyedtek a gazdasági életfeltételek. Az a vágyakozás, amelynek Amerika a célkitűzése, az abetegesen lázas érdeklődés, amely az amerikai kivándorlási lehetőségekkel kapcsolatos híreket kíséri, a rengeteg utlevélpánama, a kivándorlási irodák, óriási jövedelmei — ezek a szeizmografja a mi gazdasági és általában jóléti viszonyainknak. Szomorú dolog az, ha egy országból mindenki ki akar vándorolni. Azok, akik az országot kormányozzák, ha látnák, hogy a tömegekben milyen határtalan a vágy Amerika után, de nemcsak szorosabban vett Amerika, hanem bármilyen más kivándorlási lehetőségek után; ha látnák ezt az »el innen« vágyat, bizonyára gondolkodná eszébe és ha keresnék, meg is találnák az okokat, amelyek ezt a vágyat táplálják. Ezek az okok, amelyekre annyiszor rámutatunk már, nemcsak az igazi értelemben vett proletártömegek lelkében fejlesztik ki a kivándorlás utáni vágyat, hanem az ugynevezett »jobb középosztályhoz tartozók« is egyre tömegesebben vetítik fel képzeletükben a kivándorlás délibábját. Mert, hogy a szorosabb értelemben vett proletártömegek elvágyakoznak az országból — az mindig úgy volt: a rosszorsu munkások mindig elvágytak onnan, ahol keserves munkáért csak szárazkenyeret kaptak — és bizony ez háboru előtt is, háboru után is minden országban egyformán úgy volt: hajnaltól estig való robotért,

csak szárazkenyér járt. Ezért a proletársorsban levők mindig is ahasvérusi természetek voltak. Hogy most nagyobb ez a vágy a munkások között, ez csak fokozat és nem újszertű tünet. Egészen újszertű tünet

azonban a középosztálynak a kivándorlási vágya. Ennek a tünetnek a kórokozói az általános gazdasági pangás és az a bizonytalanság, amelybe elvesznek a polgári célkitűzések. A polgári jogokat a terror bé-

klyókba szorítják, a polgári életlehetőségeket helytelen gazdálkodással terméketlenné sábitja a mai kormányzati rendszer, ezért olvassa a középosztály is érdeklődéssel az amerikai bevándorlásról szóló híreket.

Csehszlovákia kéri a C. F. R. vonatok rendbehozatalát

A cseh határrendőrség átirat a román peage vonatok fűtése és világítása ügyében.

— A Friss Újság eredeti tudósítása. —

Köztudomású, hogy a peage vonalon beállított román kocsi a CFR amugy is nagyon gyenge kocsi, amelynek a legselejtebb példányai. Fűtellen, világítatlan, rozoga kocsi, amelynek a Csehszlovákia keresztl haladó szakaszvonalon és bizony ha már másért nem, legalább abból a szempontból, hogy a külföld előtti preszi-

zsúnket megvédjük, nem volna szabad ezeket a kocsikat éppen a peage vonalra beállítani.

A CFR igazgatósága most kapott egy írást diplomáciai úton a csehszlovák rendőrségtől, amelyért egy kicsit elszégyelhetjük magunkat.

A csehszlovák hatóságok megkeresték a CFR igazga-

tóságot, hogy a peage vonalon haladó román kocsikat világítsák és fűtsék; egyrészt a csempészés ellenőrzése, másrészt a csehszlovák utasok kényelme szempontjából.

Bukarestből jelentik: az átirat minisztertanács elé került, amely ntasította a vasutügyi igazgatóságot a peage kocsi rendbehozatalára.

A munstenbergi szörnyeteteget az éhség készítette az emberevésre

Felboncolták az öngyilkos emberevő holttestét. Eddig nyolc áldozata van Denkének.

Az utóbbi időben egy néhány tömeggyilkossági szennáció járja be a világsajtót. A hannoviri eset után, most a sziléziai Münsterberg szolgáltatta a legfrissebb szennációt. Mint ismeretes egy Denke nevű emberről híderül, hogy vándorló iparoslegényeket csalt a lakására, ahol megölte őket és a húsukat megelte, a zsirjukat bódónbe tette.

Denke letartóztatása után tudvalevőleg öngyilkos lett a fogházban és így a borzalmas bűn részletei örökre titokban maradnak.

Legújabb távirati jelentés szerint a nyomozó hatóságok eddig nyolc gyilkosságot állapítottak meg.

Tegnap fölboncolták a munstenbergi emberevő holttestét. A boncolás főképen abból a cél-

ből történt, hogy az orvosok patológiai alapon megállapítsák azokat a kóros hajlamosságokat, amelyek a munstenbergi szörnyeteteget a borzalmas cselekedetre készítették.

A boncolás eredményeképen az orvosok megállapították, hogy Denkét sem homoszexuális, sem sadista, sem más káros hajlamok, hanem a nyomor, az éhség vitte rá a borzalmas cselekedetre.

Utlevél vizumokat szerz gyorsan és pontosan futár vasárnap szerdán és pénteken.
TEVJOVITS Satu-Mare, Piața Brătianu, Dacia udvar.

A munstenbergi hatóságok új áldozatok után kutatnak és valószínű, hogy az emberevő áldozatainak száma a nyomozás folytán szaporodni fog.

Zürichi zárlat

1924. december 30.

Berlin:	122%
New-York:	513-50
London:	2433
Páris:	2780
Milánó:	2172-50
Prága:	1557 50
Budapest:	7037 50
Belgrád:	780
București:	265
Varsó:	99
Wien:	7240
Osztrák bélyegzett:	—

Női és férfi divatkolméket

Bevezetési árak! Előnyös fizetési feltételek!

Friedmann

legszebb választékban és legelőnyösebb árakban vásárolhatunk

Piața Brătianu 22. szám alatt

Miklósnál

Négymillió hívő zarándokutja Rómába

A szent és tömegei a Szent Péter templom misztikuma elé vándorolnak...

(Róma, dec. 30.) Januárban ünnepelni fogják Rómában a szent esztendő kezdését és az ünnepségek előkészületei már megkezdődtek. A pápa ki fogja választani azt a kardinális, akinek feladata lesz kinyitni a Vatikán ajtajait, ami körülbelül négymillió, a világ minden tájáról ideseregülő zarándok jelenlétében fog megtörténni.

A jubileumi szent évek ünnepegei mindig is kiemelkedő mozzanatai voltak a római katolikus egyháznak. 1475 óta minden huszonötödik évben ismétlődnek ezek az ünnepségek, amelyekre Rómát zarándokok millió özönlik el és pedig már az első januári napokon. A leg-többje azért jön, hogy rész-szűljön a pápai áldásban, sokan azonban csakis azért utaznak Rómába, hogy láthassák a vatikáni ünnepségek nagy, csil-logó pompáját. 1900-ban gyön-gen látogattak az olasz fővárost, mindössze 350.000 idegen jött Róma falai közé. A jövő évre azonban ennek sokszorosát vár-ják és a nagy tömegek elszál-lásolására minden előkészületet megtettek. Azt akarják ugyanis, hogy ebben az évben még az 1600-ik esztendőben lezajlott ünnepségeken is tultegyenek, különösen ami a város látoga-tottságát illeti.

A kormány, a város és a Vatikán együtt dolgoznak, hogy minél több zarándok és vendég érezze magát jól ez idő alatti Rómában. Az összes ko-lostorok, zárdák és minden egyházi épület rendelkezésére áll a zarándokoknak, a város pedig felszólítja a vá-roso lakóit, hogy mindenki, aki-nek fölösleges szobája van, en-gedje azt át olcsó áron az ide-geneknek. A kormány azzal is akarja elősegíteni az ünnep si-kerét, hogy építési kedvezmé-nyeket ad azok számára, akik januárig tető alá hozzák épülő házaikat és azok helyiségeit az idegen vendégek rendelkezé-sére bocsátják. A város pedig elengedi a háztulajdonosoknak ugy a városi adót, mint egyéb járulékokat. A város különben új közuti vonalakat is épített és rendbehozta az elhanyagolt utakat. Együttal gondoskodnak az idegenek ellátásáról is és már most annyi ételmezt hal-moztak fel a városban gaboná-ban, lisztben, fagyaszott hus-ban és konzervekben, mintha a város ostrom előtt állana. Az élelmiszerárakat az ünnepség napjaira maximálni fogják és az élelmiszerekkel való uzsorát súlyosan büntetik.

A szent év azzal veszi kez-detét, hogy megnyitják a befa-lazott szent ajtókat Róma négy székesegyházában és azzal vé-gződik, hogy az ajtókat bezárják és újra befalazzák. Ez az aktus ünnepi ceremónia közepette zajlik le. A Szent Péter tem-p-lomában — VI. Sándor pápa példájára — maga a pápa fogja celebrálni az ünnepi aktust. A pápát e célból a szent széken, a kardinálisok menete élén és

óriási vatikáni kíséret mellett viszik a szent kápolnához a szent ajtóig. Ezalatt a többi ajtó zár-va lesznek. A szentszéket a be-falazott ajtó előtt lehelyezik. Az egyház feje odalép az ajtóhoz és aranykalapáccsal hármat üt az ajtó felé, amit a gyóntató kardinális kétszer megismétel. Erre az ott álló munkások gyorsan lebontják az ajtó előtti fa-lat. A nép pedig elkapkodja a téglákat és malterdarabokat, hogy mint szent relikviát otthon megőrizze. Az a zarándok, aki egy kődarabot vagy egy kis meszet tud szerezni e helyről, római utjának célját elérinek tekintik.

A pápa jobbában a keresztel, égo gyertyával haljában le- vonul a bazilika elé, ahol áldást oszt. Hasonló ceremóniák ismétlődnek meg akkor is, ami- kor a szent év végén az ajtó ismét beépítik.

Letartóztatták a romániai kommunista-párt két vezetőjét

(Bukarest, dec. 30.) A rendőrség tegnap éjszaka letartóztatta Dobroseean Gereát és Pauker Marcu kommunistákat, a romániai kommunista-párt két vezető emberét, akik hetek óta álnév alatt bujdosnak a fővárosban. A rendőrség a két letartóztatottat gyanúsítja a leg-utóbbi kommunista agitáció megszervezésével. Dobroseean ut a hadbíróság a múlt évben megtartott kommunista per fő-tárgyalásán in contumaciam 10 évi börtönrre ítélte. Pauker el-fogatására az adott okot, hogy az azóta betiltott Socialismul-ban, a párt hivatalos lapjában cikket írt, amelyben forradalomra szólítja föl a munkástö-megeket. Mindkettőjüket a si-naiai börtönbe szállították.

A kisántant jegyzéket intézett a szövetséges pénzügyminiszterekhez

Bukarestből jelentik: A kis-ántant tegnapelőtt jegyzéket in-tézett a szövetséges pénzügy-miniszterekhez, amelyben a középeurópai államok gazdasági konstellációjának megjavítására tesznek javaslatot.

Hol töltjük a Szilveszter-estét?

Csak Gittánál Sir. Jacobini (Várdomb-u.) 49., hol egy kis Mancsi lesz kisorsolva. Jó italokról, ételekről és zenéről gondoskodva van.

Uraságoktól

levetett férfi ruhákat fehérneműt, lábbeli-eket, kalapot veszek legmagasabb árban.

FRIEDMANN SÁMUEL
Satu-Mare, str. Abatornului (Vágóhid-u.) 21
Hívásra házhoz megyek

Gyári lerakat!

K ü l f ö l d i

Gyári arak!

Bördismű • Börönd • Táska

á r u k

IMPERIAL diszműáruház
Satu-Mare (Szatmár), Calea Traian (Attila-utca) 2.

Családi dráma vagy véletlen szerencsétlenség

*Nyomozás egy áttöt tüdőv leány és egy sebesült férfi után.
A gondatlan levestér revolveres játéka.*

A leány állapota veszélyes.

(A Friss Ujság er. tud. dec. 30.) Hétfőn reggel a szerkesztő-ségünkben idegesen berregt a telefon. Egy ismeretlen olvasónk hívta fel figyelmünket a Zárda utca 22. számú házra, ahol Görög László nyug. városi tisztviselőhöz néhány órával ezelőtt vidékről két súlyosan sebesült embert szállítottak be. A sebesültség körülményei szerelmi, vagy a ma már szinte tömeg-örületté vált családi drámára engedtek következtetni.

A kapott adatok alapján munkatársunk felkereste Görög Lászlót, aki kérdezősködésünkre azt mondta, hogy két rokonát, egy nőt és egy férfit szállítottak hozzá Nagybanjáról, ahol rödlizás közben könnyebben megsebesültek. Sem a kezelő-orvosra, sem a sebesültek szemé-lyére vonatkozólag többet nem akart mondani.

A rödlizás története a telefon-értesítés után igen valószínű- lennek látszott, ezért munka-társunk más uton próbált a különös sebesülés titokzatos-ságába fényt deríteni.

Délutánra már már megtud-ták, hogy

itt nem rödlizásról, hanem súlyos sebesültséget van szó, melyet vagy véletlenül vagy szándékosan elsült revolvergolyó idézett elő.

A szerencsétlenség részleteit az alábbiakban adjuk.

Darabánt József 24 éves bar-tarci állami igazgató-tanító ka-rácsony másodnapján megláto-

gatta Haudal községben lakó menyasszonyát, Krupa Gizella 20 éves leányt. Ugyanazon na-pon érkezett meg a leány test-vére, Krupa Jenő nagykarolyi malomhivatalnok. Vacsora után történt meg a szerencsétlenség, melyről egyelőre csak a sebe-sültek és Krupa Jenő előadásai alapján számolhatunk be.

Ezek szerint a vőlegény és menyasszony, a díványon ül-tek, egymást átkarolva Krupa Jenő pe- az asztalnál játsza-dozott sőgőre revolverével és tisztogatta.

A gondatlan fiatalember ke-zében játék közben elsült a revolver és a golyó a leány tüdején áthatolva a vőlegény jobb karjában akadt meg.

A szerencsétlenségről senki-nek sem szóltak, hanem székér-re téve a sebesülteket, behozták Satmárra, a leány Görög László nevű rokonához, ahol dr. Schla-getter körházi orvos vette keze-lés alá őket. A fiú karjából még tegnap kivette a golyót, de a nő állapota életveszélyes.

A különös szerencsétlenség-ről utóbb tudomást szerzett a rendőrség is, de a kihallgatást végző kapitány előtt is csak a fentieket vallották a sebesültek.

A mai napon áldozatai láto-gatására megérkezett Krupa Jenő is, akit a rendőrség már ki is hallgatott, de ő is csak az előbbiekhöz hasonló vallomást tett.

A nyomozás tovább folyik a rejtélyes baleset felderítése ügyében.

Egy nagybányai szélhámosnőt letartóztattak Satmaron

Skripecz Margit ismét rendőrkézre került. — Ha a vidéki balek mulat.

(—, dec. 30.) Skripecz Margit neve már nem is ismeretlen Satmaron: a harmincegy éves pincérnő az utóbbi évek folyamán mintegy négy-ötízben került kisebb nagyobb büntet-tek miatt börtönbe és a lokális szélhámosok legtipikusabb alak-jai közé tartozik.

Skripecz Margitot e hónap 22-én, legutolsó büntetésének kitöltésével szabadlábra helyezte a satmari ügyészség. A szélhá-mosnőt szabadlábra helyezése után nem toloncolták illetőségi helyére, Nagybanjárára, mivel megfogadta, hogy állást keres és becsületesen fog élni.

Három nappal ezelőtt Skri-pecz öszzetalálkozott egy régi barátjával, L. Mártával, aki-vel elhatározták, hogy titkos prostitúció utján fogják a ke-

nyeret megkeresni. Azzal a szándékkal, hogy vidéki „bale-kot“ keresnek, kimentek az ál-lomással szemben levő Lázár vendéglőbe. Az áldozat Teppler Zoltán helmii lakos személyé-ben hamarosan jelentkezett. A hármas társaság a Teleki-uccai Berkovics vendéglőbe hajlatott, ahol egyuttal szobát is béreltek.

Teppler rövid mulatság után visszavonult a két nővel. Reg-gel felé, amikor Teppler és Z. Márta elaludtak, Skripecz magához vette az idegen cso-magját, melyben egy öltözet új ruha és sok értékes fehérnemű volt.

A tolvajnő azonban hamarosan pórul járt. Az utcán egy rendőr felismerte az ügyész-ségi cella régi lakóját és ma ismét bekísérték.

A Terménybank manipulációi a betét-könyvekkel . . .

A felszámolók 25 százaléktól vásárolják össze a megszorult kisbetétesek könyveit.

A Terménybank kényszer-egyezsége körül látszólag elcsenyesedtek a hullámok, minden folyik a maga rendjén: a bankban felszámolás folyik, a ki-fosztott kisbetéteseknek a köny-ve folyik. — Azóta már újabb szenzációs események is történtek Sztámar közgazdasági életében és hogy most újra foglalkozunk a Terménybank ügye-vel, arra az adta meg az aktuá-lis, hogy újabb egészen ka-viós ízű panaszok érkeznek a bank felszámolását végző bizott-ság ellen.

Fried Mátyásné szegény sor-sán levő asszony a következő panasszal keresett föl bennün-ket.

— Harminckétezer lej meg-takarított pénzem — minden vagyonom — a Terménybank-ban volt elhelyezve. Tessék el-képzelni, milyen rejtélyes csapás volt rám az a hír, hogy a Ter-ménybank megbukott és nem fizeti ki a betéteket. Az első napokban azzal bíztattak, hogy ne féljek semmit, a kis betéte-sek minden pénzüket vissza-adják kapni, a szegény emberek le-szenben kínálatok lesznek. Aztán mulnak napok, hetek, hó-napok és láttam, hogy bizony semmi sem lesz abból, hogy a pénzem visszakapjam. Elő-vezetett végre a tárgyalás a törzshelyre, ahol azt hűtő-roszt, hogy kis betétesek is, nagybetétesek is egyformán, csak hetven százalékat fognak visszakapni. Már nem bírtam volna, ha el is vesztetem a har-minckétezer lejt, csak adják ki a pénzt. Igen ám, csak hogy hiába jártam nap mint nap a bankba, ott mindig nagyon kur-tán mosolygott el, azt mondák várjak csak nyugodtan néz za-lassam őket, egy év is betétek, amíg kikapom a pénzt.

— Hát most mit csináljak? Ez a harminckétezer lej volt minden vagyonom és most el-vesztett. Hát hogy tudjak én egy évig várni? Ezután is csak föl-jártam a bankba, gondoltam, addig könyörgök, míg kiadják a pénzem. Végre is egy év azt mondta nekem.

— Nézze jó asszony, mi, saj-náljak magát, de nem tehetünk semmit az érdekében. Hogy mégis kapjon valami pénzt, azt az ajánlatot tesszük, adjon nekünk a betétkönyvet huszonöt

százalékért. Akkor megkapja a pénzt azonnal.

— Mit csináljak gondoltam nagyon kellett a pénz odaad-tam a harminckétezer lejes könyvet nyolcezer lejért.

Fried Mátyásné esete nem egyedülálló. Tudomásunk van arról, hogy

Egy orvos három hónapig dolgozik azért, amit egy ügyvéd fél óra alatt megkeres

Egy érdekes szatmári történet, amelyből megvonhatjuk a párhuzamot az orvosi és ügyvédi honorárium között.

Az alábbi történetből nagyon jó példa arra, hogyan aránylik egymáshoz az orvosi és az ügy-védi munka, helyesebben azok-nak a honoráriumában való át-értékelése.

Dr. M. A. szatmári ügyvéd egy csehszlovákiai rokonát több mint három hónapig kezelte dr. W. E. orvos. Nagy beteg-volt az ügyvéd rokona és így bizony gyakran megesett, hogy az orvos, az éjszák jó részét is a betegágyánál töltötte. Három hónapig tartó kezelése után fel-épült a beteg és az ügyvéd il-lendőnek látta megkérdezni az orvostól, akivel különben baráti viszonyban állott, hogy mennyi-vel tartozik honorárium fejében. Az orvos nem volt túlságosan szerénytelen, amikor egy ne-gyedévi nehéz munkája után tizenötezer lejt kért.

— Nohát rendben vagyunk — mondta az ügyvéd, akkor nem tartozol nekem semmivel.

— Az orvos nem érte a dolgot, amikor az ügyvéd a következő magyarázattal szol-gált:

— Egy fél évvel ezelőtt ké-

a Terménybank felszámolói tömegesen vásárolják a meg-szorult szegényemberek be-tétkönyveit, huszonöt-harminc százalék értékben.

Felhívjuk a hatóságok figyel-mét erre a manipulációra, amely a büntetőtörvénykönyv paragrafusaihoz is ütközik.

szerződésnek egy szerződést. A szerződés összege után en-gem a tizenötezer lejt törvénye-sen megillet. Eddig nem szót-lam neked, most azonban al-kalom szerzőnek látom, hogy ezt az elmaradt díjazásomat lekvit-teljük.

Ime tehát: eltekintve ennek az ügynek a baráti vonatkozá-sától a helyzet az, hogy egy orvos három hónapi gyakran féléjszakákat is igénybe vett munkáját tizenötezer lejt hono-ráriumot kér, amit az ügy-véd valószínűleg soknak is tart és azért számítja át a követ-e-lésébe. Tény az, hogy nem is igen számított rá, hogy az orvos azért a munkájáért, ahogy mondani szokták egy ilyen ösz-szeg gavalléros orvosi honorá-rium.

Az ügyvéd ellenben elkészít egy szerződést és ha a szerző-dés összege megfelelően nagy, ezt a tizenötezer lejt egy fél-óra munkával könnyen meg-keresheti.

Ez az arány, helyesebben aránytalanság az ügyvédi és az orvosi honoráriumok között.

A Rongyos Emberre vigyáz a rendőrség . . .

Mi a büne Sztámar legbünebb emberének.

Hatvanézer ember közül egyedül a rendőrségi fogházban.

A Rongyos Ember a kezébe fujta a lelke melegét — na-gyon fázott szegény a rendő-rségi fogdában. Fel-alá járkált szegény, a tölésérbe formált két kezét gyakran a szájához emelte — ezt valahogy egyenlő időközökben csinálta, ritmiku-sas, tartásban — ezzel szóra-koztat szegény Rongyos Ember egyedül a rendőrség hideg kö-terében a kilátástalan hideg téli éjszaka kelő közepén tí-zenkét óra körül. Sokáig el-néztem ezt az embert, a tor-komba szaladt a szívem a szá-nakozásától és azon töpreng-tem, vajon milyen súlyos go-nosztelt nyomja azt a lelket, amelyet porciónként lehel a márkába, vajjon mit vételt ez a szerencsétlen Rongyos Em-ber, hogy Sztámar hatvanézer lakosa közül épen ő került ma a rendőrségre? Egyedül ő,

senki más — ebben a város-ban mindenki becsültes, de-rék tisztességes ember, csak a Rongyos Ember lehet valami szörnyűséges gazember. . . . Bi-zonyára őlt, rabolt, vagy isten tudja micsoda gonosztettet vitt végbe? Mások is szoktam éj-szaka a rendőrségre járni, más-kor is látok ilyenkor a fogdá-ban rongyos embereket, ron-gyos, elstrapált asszonyokat — néha urfele is elvegyül a kö-terben éjszakázók között, de máskor sokan vannak, a tö-megsors sohasem fogja úgy meg az ember lelkét . . .

De így, hogy egyedül talál-tam, olyan furcsa volt: miért van az, hogy odakinn a város-ban, színházban, kávéházban zeneszó és tánc mellett boldog szabad emberek élvezik az élet villanyfényes szépségeit, hogy akik nincsenek színházban, ká-

véházban, azok odahaza vannak a családi tűzhely melegénél — csak az a rongyos bújtatott ember járja a rabláncot a ren-dőrség hideg cellájában? Mintha arra szolgálna az egész rendő-r-apparátus: a nagy rendőrségi épület, a fegyveres rendőrök, minden csak azért volna, hogy a társadalmára bizonyára na-gyon veszedelmes Rongyos Em-bert őrizzék . . .

— Miért hozták be öreg?

Láthatóan örül a kérdésnek. Nagy szenzáció neki ezen a ki-látástalan éjszakán, hogy meg-jelenik valaki az ablaknál és kérdést intéz hozzá. Meg aztán bizonyára a remény is felcsil-lan . . . Aki volt már rabso-rban, csak az tudja megérze-ni, mit jelent a rabnak, ha valaki kérdez . . . valaki ajtót nyit . . . ha lépések hallatszanak a cella felé . . . talán most jön a sza-badulás! A rab mindig remél.

Az én rongyos emberemet is felvillanyozza a kérdés.

— A risztung miatt, tetszik tudni. Hogy tudnillik Kirta Já-nosnak ellopták a risztungját — aztán engem akarnak gyanúba perelni!

Bemegyek az őrszobára, meg-nézem a tényállást:

Lukács László favágó együtt ivott egy korcsmába Kirta János favágóval. Kirta állítása szerint Lukácsot rézségen hazavitte és reggelre amikor felkelt a ven-dég is, az ágyemű is hiány-zott.

— Olyan becsületes képe van ennek a Lukácsnak, nem hi-szem, hogy ellopta ez azt az ágyeműt, mondandó rendőrmesternek.

— Hát nincs egyéb dolgunk, ha úgy tetszik, kérdezzük ki egy kicsit.

Behozzák a favágót a jó me-leg őrszobára. Egyenesen a kály-hanak szalad, a kezét öblösen tartja a kályha falának . . .

— Hogy is történt csak öreg?

— Mondom kérem a miatt a risztung miatt lett a baj. Együtt dőgoztunk a Kirtával, aztán it-tunk egy kicsit. Ő berúgott, hazament. — Én is hazamentem. Oszlán másnap jött a lánya és azt mondta, hogy én biztosan az apjánál aludtam és én lop-tam el az ágyon való risztun-got. Hát — mondom, ez nem igaz, én ki tudom igazolni ta-nukkal, hogy nem vele mentem haza. De hogy csak erősködött, hát mondom eljövök a rendő-rségre és kimondom a gyanu-sítást, nehogy utána még értem jöjjenek. Délután jöttem el, itt kihallgatott egy ur, aztán le-hoztak ide, hogy majd holnap folytatják. Csak az a baj, hogy reggel nem mehetek fát vágni, pedig hónapra vállaltam két métert nyolcvan lejért . . .

— És mennyi ideig tart két méter fa felvágása?

— Hát instálom, ha jól neki-fogok, hajnaltól estig bevégzem. De holnap már alig fogom be-végezni, mert isten tuggya hány órákor engednek ki . . .

Ime, az elmúlt éjszaka go-nosztelődje, aki Sztámar hatvanézer lakosa közül egyedül volt az éjszaka a rendőrségen. A becsületesek, a dolgozók szin-házban, kávéházban szórakoz-tak . . . (G. E.)

Fiwe a Clok
Frack, Smoking
ingek patyolat
szép kivitelben,
gyári árban
Kardosnál

HIREK

Tizezer lej vándorlása. Jéger Hermann satmari utazó üzleti ügyben Nagyváradon utazott keresztül és az indulásig nagy utazóböröndjét a vasúti ruhatárban helyezte el. Ugyanabban az időben egy petrozsényi utazó is kiszállt Nagyváradon és a Jégerével összetévesztésig hasonlatos bőröndjét szintén a ruhatárba vitte. Távozáskor a sietséghen összecserélték a két bőröndöt. A petrozsényi utazó ezt csak a vonaton vette észre és visszatérve Nagyváradra, a rendőrségen bejelentette, hogy ruháin kívül 10.000 lej készpénz is volt a bőröndjében számos csomagokban. Mire Satmarra is leutazott, Jéger már várta, de egy feltétele szabott hanyag kollegájának. A petrozsényi utazó teljesítette is ezt a feltételt: az utcán vele szemben jövő első szegény embernek ötszáz lejt adott, bőröndje szerencsés megkerülésének örömeire.

Szamosparttól a kórházig. Vasárnap éjszaka a megennyhült téli időt állástalan eselédleány is felhasználta Szamosparti idillekre, melyekben az inspekciós detektív és rendőrök zavarták meg őket. Az orvosi vizsgálaton mind az öket betegnek találták és kórházba utalták.

A tanító-özvegyek nyugdíja ügyében a következő felteknék: A román nyelven írott kérvényhez, melynek mintája a tanfelügyelőségnek kapható az alábbi mellékletek csatolások: 1. Bizonylat az elhalt tanító összes szolgálati éveiről, 2. Bizonylat, hogy az elhalálozott szolgálati ideje alatt mennyi szabadságot vett igénybe, 3. Házassági anyakönyvi kivonat, 4. Községi bizonyítvány ahol a házasság kötött, amelyben igazolva legyen, hogy a házastársak a férj elhalálozásáig együtt éltek, illetve hogy a házasság nem bontott fel, 5. Halotti anyakönyvi kivonat, 6. Községi bizonyítvány ama község előjáróságától, ahol az özvegy tartózkodik, melyben az özvegy életbenléte igazoltatik s ama körülmény is, hogy nem ment férjhez. Ahol a házasságból kifolyólag kiskorú árva gyermekek maradtak, csatolandó még: 7. Családi értesítő, 8. Községi bizonyítvány arról, hogy ezek a kiskorú árvák életben vannak, anyjukkal együtt élnek s milyen utca és házszám alatt van a lakásuk. Ebben az esetben a kérvény mintája elűt a fentebb említettől. Végül az illetékes adóhivataloktól beszerzendő egy román kivonat, hogy az elhalt tagja volt a tanítói nyugdíjintézetnek s hogy milyen nyugdíjárulékot fizetett szolgálati ideje alatt.

Uj kényszerjegyzés Satmaron. Herskovits Testvérek bórkereskedő cég kényszerjegyzési kérvényt adott be a satmari törvényesszékhez. A cég tartozása ötszáz ezer lej vagyonnal szemben kilencszáz ezer lej. Vagyonfelügyelő dr. Vécsey Ernő ügyvéd.

*** Tönkreteszi a szemét,** az avatatlanoktól vásárolt szemüvegekkel. Satmar egyetlen speciális szaküzlete **Fried** lát-szerész, Calea Traian (Attila-u.) 2. szám.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Kedden B. bérlet Házasságok az égből kötetnek.

Szerdán fél 8 órai kezdettel C. bérlet Gyere be rózsám ny táncok.

Szerdán szilveszter éjjeli nagy piro Cabaret. Bérletzűreketben fél 11 órai kezdettel.

Csütörtökön Szent Péter esernyője.

Pénteken Szent Péter esernyője. Szombaton Hunca a lány.

A színházi iroda közleményei.

Szilveszter éjjel 10 és fél órai kezdettel csak felnőtteknek bérlet szűn-tben, rendez helyarákkal nagy-zerű műsorn, kacagtató Szilveszteri Cabaret rendez a színházban az összes előrendű tagok fellépéssel. A Cabaret keretében 3 kacagtató pikaresz bohózatot mutatnak be. A Tyuk, Pampulett ur éhes és a Model, vagy a Meztelen szereposztásban. Ezekon kívül koplék, mődalok, táncok kerülnek színre.

Apró hirdetések

Butorozott szobát keresek lehelőleg a Fő-ér közelében. Ajánlatokat „Magas ár feligére” a kiadóba kérek

Ne üljön fel

hangzatos hirdetéseknek
Győződjék meg,

hogy a legjobban csnk

Vajda-féle

cipőüzletben vásárolhat

mélyen leszállított árban az idény előre haladás miatt **Rákóczi-utca 27. Püspöki áruház volt „BATA”** bizományos vásárcipők, hó- és sár-cipőkben nagy választék.

Gyerejátékok, babák, valamint egyéb ujévi ajándékok legolcsóbban szereshetők be ::

Mertz József
üzletében.

Csak az tudja meg, hogy
utlevelek
vizumozását s mindennemű közvetítést a leggyorsabban s legbiztosabban eszközöl

Lobovits
Bathányi-u. 1. Telefon 228.

Alapított 1893-ban

Horváth

diszítő-festő
str. Moldova (Bercsényi-u.) 7.
Készít:

templom-, szoba-, cim-festést, tapétázást és mázolás művészi kivitelben

5000 különböző minta

Gyermek, férfi téli-kabátok, bórkabátok, szőrmés bekecses és bricsesz nadrágok
SZÁNTÓ és KOMLÓS
Satu-Mare, a színházzal szemben.

Elsőrendű lópoórók érkeztek

Oroszlán és lán-cos gallérok az összes létező formákban gyári árban
Kardosnál

Harisnyák

és zoknikban legnagyobb választék

ICZKOVITS
TESTVÉREKNÉ

Pinta Bratiann (Daák-tér)

Kozmetikai intézetem

felszereltem a legmodernebb „RADOLUX” gépekkel. Mindenféle kezelések eszközölnek, u m arc-massázs, ráncok kisimítása, orr-kézvörösség, műtészter, pattanás kajellávitás s minden más szépség-hibák eltávolítása, hajhullás, korpa-eltávolítás, hajfestés minden színben. Legújabb hajpiseletek onodálása és fésülése, manicur Tisztelet és művésznőknek előnyös bérlet

ROTHSCHILD BELLA
kozmetikai intézete,
Pinta Bratiann 6. a főtelemlen.

Üzlet átépítés folytán a raktáron levő

Gyermei játékokat
és
Disznóárukat
miuden elfogadható áron kiárusítjuk.
Fekete Vasudvarban
P. Bratiann 8. Telefon 72.

LOVASZ

elsőrangú szabóésg.
Fővárosi munkaeörök.
Lengyel kabátok és más különleges-égek.

Pinta Bratiann (Daák-tér)

Hirdessen a
Friss Ujság

ÉRTESÍTÉS

Tisztelettel közöljük, hogy kizárólag Satu-Maren b. vevőkörösége részén nagyobb mennyiség

karácsonyi és ujév-ajándéknak

legalkalmasabb szép izléses és a jelenlegi pénzviszonyoknak megfelelő olcsó árakban megállapított

bőrdiszmút, bőrdí és koffer

árakat készítettünk és azok eladását egyedül lerakatlunkban

Str. Lucaci-u. (v. Hán János-u.) 10.

az Európa épületében december 4-én megkezdjük.

Minden december hóban vásárolt aján-déktárgya a kívánt nevet szinarany nyomással a gyár díjmentesen eszközöl

Bőráruipari r. t.

Kereskedők figyelmébe!

Engross nagybani eladás cukorka és déligyümölcs cikkekben
Rosenfeld Dezsőnél Str. Jacobini (Várdomb-utca) 7

Legszebb menyasszonyi paplanok
GRÜNFELD NÉL készülnek.

Nyomatott: Morvai János könyvnyomdájában Satu-Mare.